

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 4.

TÖRTÉNELEM
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2011. május 4. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM

Fontos tudnivalók

Egyértelmű válaszokat adjon, egyértelmű jelöléseket alkalmazzon – javítás esetén is!

Válaszaiban **a lényeg** megfogalmazására törekedjen, **ne lépje túl a rendelkezésre álló helyet!**

Csak annyi válaszleletet írjon, amennyit a feladat kér! (Ha többet ír, a beírás sorrendjében értékeljük válaszait.)

Kérjük, **kék színű** tollat használjon!

A feladatok megoldásakor tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse figyelmesen a feladatlapon utasításait!
- Tanulmányozza a feladatokhoz kapcsolódó forrásokat (kép, ábra, szöveg, térkép)!
- Használja minden feladat megoldásához a megengedett segédeszközöket: a középiskolai történelmi atlasz térképeit és a helyesírási szótárt! A személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők!
- Válaszait gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le!

A szöveges, kifejtendő feladatok kidolgozásakor az alábbi munkamenetet javasoljuk:

1. Helyezze el időben és térben a feladatban megjelölt problémát!
2. Használja föl a feladat megértéséhez a forrásokat, illetve a középiskolai történelmi atlaszt!
3. Gyűjtse össze azokat az általános fogalmakat (pl. fejlődés, változás, termelés), illetve az adott korszakhoz kapcsolódó fogalmakat (pl. várjobbágy, céh, személyi kultusz), melyekkel az adott probléma bemutatható!
4. Építse be fogalmazásába a forrásokból megszerzhető információkat, következtetéseket!
5. Ha szükséges, készítsen vázlatot, illetve pizkozatot!
6. Tárja föl a probléma előzményeit, okait, következményeit!
7. Fogalmazzon meg feltételezéseket, magyarázatokat!
8. Építse be mondanivalójába önálló ismereteit (pl. nevek, évszámok), nézőpontját, véleményét!
9. Ügyeljen arra, hogy mondatai világosak legyenek!
10. Szerkessze meg szövegét, és figyeljen a helyesíráásra is!

Tájékoztatásul:

Az esszé javításának szempontjai:

- a feladat megértése,
- megfelelés a tartalmi követelményeknek,
- a válasz megszerkesztettsége, logikussága, nyelvhelyessége.

Eredményes munkát kívánunk!

I. EGYSZERŰ, RÖVID FELADATOK

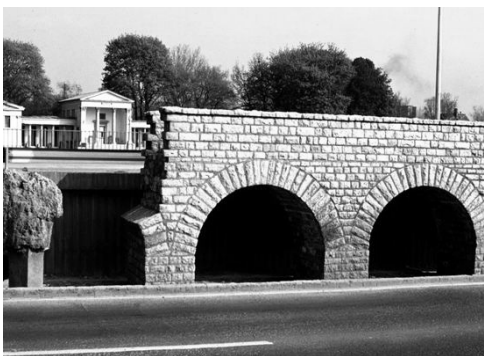
1. A feladat Pannónia római kori történetével kapcsolatos.

Párosítsa a leírásokat a megfelelő képekkel! Írja a képek sorszámát a táblázatba!

Egy kép kimarad. (Elemenként 1 pont.)

Leírások:

- A) Az Itáliát az Északi-tengerrel összekötő kereskedelmi út Pannónián vezetett keresztül. Az út 5 méter széles, jól ledöngölt, kavicsból és nagyobb kövekből készült töltésen futott. Az utak felső rétegében a kavicsot habarcsos kötőanyaggal tették szilárdabbá, tetejét bazaltlapokkal burkolták.
- B) A szent kerület a Borostyán út felé nyitott oszlopcsarnokon át volt megközelíthető, ahonnan a hatalmas előcsarnokba léphettek a hívek. Innen monumentális gránitoszlopok között juthattak az oszlopcsarnokokkal keretezett, mészkőlapokkal burkolt udvarra, amelynek fő helyén, egy magas pódiumon állt Ízisz istennő központi szentélye.
- C) Az aquaduct – Aquincum egyik jelentős építménye – a Római-fürdőtől a katonavárosig vezetett. A nagy római vízvezetékekhez hasonló, tömör pillérekön nyugvó árkádsor a Római-fürdő forrásvizét szállította a polgár- és katonaváros köz-, illetve magánfürdőibe.
- D) A különleges fűtési rendszer egyik része a suspensura, a kis oszlopkákra helyezett padló, amely alatt a meleg levegő keringett. A padló magassága változó volt, annak függvényében, hogy az épületet mennyire kellett kifűteni.

1.

2.

3.

4.

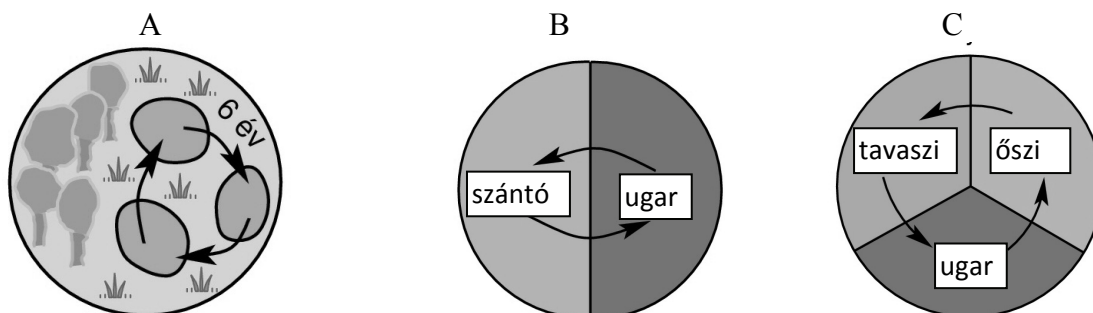
5.

Leírás	Kép
A)	
B)	
C)	
D)	

4 pont

2. A feladat a középkori gazdaság fejlődésével kapcsolatos.

A talajváltó, a két-, illetve háromnyomásos rendszer közül melyikre jellemzőek a következő állítások? Írja a megfelelő ábra betűjelét az állítás után! Két állításhoz nem tud betűjelet rendelni; ezekhez X jelet tegyen! (Elemenként 0,5 pont.)

- A művelés alá vont területet kimerülésig használták, majd másutt új területet törtek fel: .....
- Ez tekinthető a három közül a legfejlettebbnek: .....
- Szorosan kapcsolódik hozzá az istállózó állattartás: .....
- A megművelt földterület egyharmadán takarmánynövényt termesztettek: .....
- Ugyanazon a földterületen csak két évente termesztettek gabonát: .....
- A három közül ez a legintenzívebb talajművelési forma: .....

3 pont	
--------	--

3. A feladat Magyarország középkori történelméhez kapcsolódik.

Válaszoljon a kérdésekre a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont)

- a) IV. Béla melyik intézkedése következett a forrásban leírt helyzetből? Húzza alá a helyes választ!

„Magyarországnak hetvenkét vármegyéje van. Ezeket Magyarország királyai érdeemet szerzett embereknek adományozták, de vissza is vehették a birtokok jogainak sérelme nélkül. Ezekből a vármegyéből származott pompájuk, gazdagságuk, birtokuk, hatalmuk, felségük és erősségük. Ámde némely elődeiknek tékozlása következtében a vármegyék fölötti birtokjoguk [...] megkisebbedett, [...] aminek következtében az ispánok nem rendelkeztek emberekkel, és amikor kivonultak, [...] egyszerű vitézeknek gondolhatták őket.” (Részlet Rogerius mester *Siralmas énekéből*)

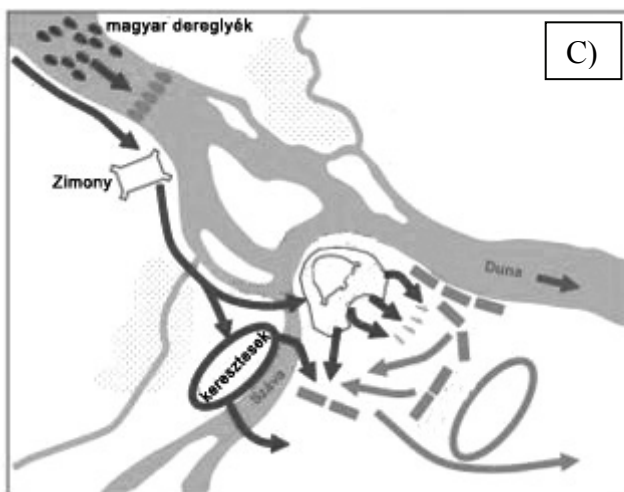
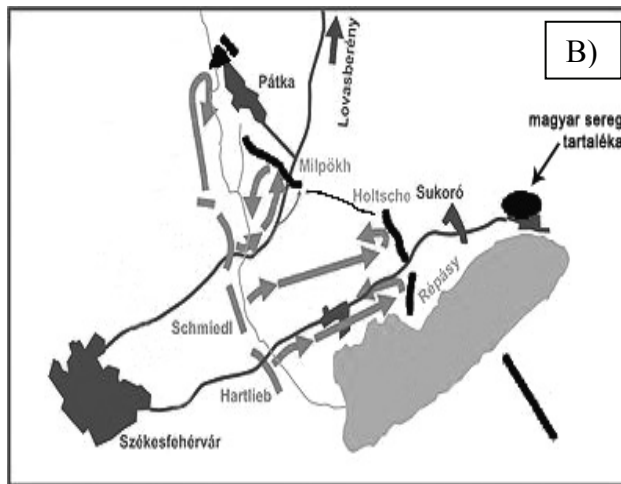
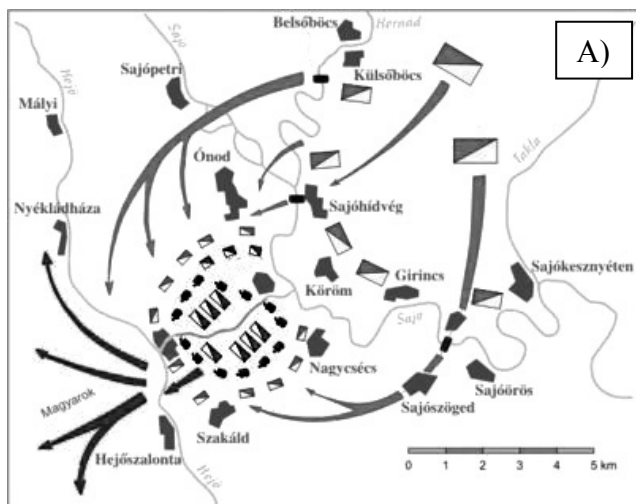
a kunok befogadása

a birtokok visszavétele

pénzrontás

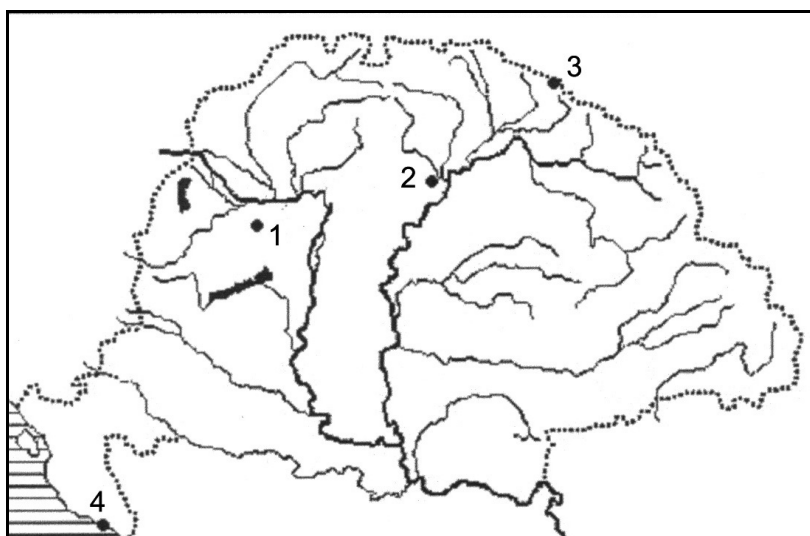
- b) A második forrás a muhi csatáról szól. Melyik térkép vázlat ábrázolja ezt az ütközetet? Írja a megfelelő kép betűjelét a pontozott vonalra!

„A tatárok nem messze a hadseregtől találtak egy gázlót, és egy éjszaka alatt mindnyájan átkeltek rajta, és hajnalban a király egész seregét körülveve, jégesőként kezdtek löni nyilaikat a hadseregre. A magyarok, részint hogy meglepték, részint hogy ravaszsággal megelőzték őket, fegyvert öltve, lóra szálltak, de a katonák nem tudták uraikat, az urak katonáikat megtalálni, és amikor harcba indultak, lanyhán és egykedvűen vonultak.” (Részlet Rogerius mester *Siralmas énekéből*)

A muhi csata térképvázlatának betűjele: .....

c) Melyik szám jelzi az alábbi vaktérképen Muhit? Írja a megfelelő számot a pontozott vonalra!

Muhi száma: .....

3 pont	
--------	--

---

4. A feladat az újkori egyetemes történelemhez kapcsolódik.

a) Párosítsa a forrásrészleteket az ellenreformációhoz/katolikus megújuláshoz kötődő intézkedésekkel (illetve alapelvekkel)! Írja a forrásrészletek betűjelét az intézkedések (alapelvek) mellé! Az egyik intézkedéshez nem talál forrást; ehhez X jelet tegyen! (Soronként 0,5 pont.)

Forrásrészletek:

A) „Továbbra is lehetnek királyságunk területén, s folytathatják kereskedői tevékenységüket, élvezhetik javaikat. Senki sem háborgathatja, senki sem akadályozhatja őket vallásuk ürügyén, feltéve, hogy azt nyíltan nem gyakorolják, és imádság vagy az említett vallás kultusza céljából nem gyűlnek össze.” (A francia kálvinisták vallásgyakorlatáról, XIV. Lajos)

B) „Legyen mindenki arról meggyőződve, hogy az isteni gondviselés őt előjárói által irányítja és kormányozza, mintha holttest lenne, amelyet bárhová lehet vinni, és amellyel bármit lehet cselekedni.” (Részlet a jezsuiták szabályzatából)

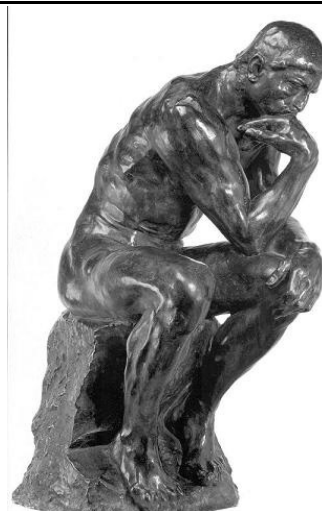
C) „Felségednek az az óhaja, hogy Maastricht városában citadella-erődöt emeltesenek. Az a véleményem, hogy sokkal megfelelőbb volna egy jezsuita iskola felállítása a trón és az oltár ellenségeivel szemben.” (Németalföld helytartója II. Fülöp spanyol királynak)

Intézkedések (alapelvek):

1. A búcsúcédulák árusítását megszüntetik: .....
2. Nagy gondot fordítanak a papok képzésére: .....
3. Korlátozzák a protestánsok vallásgyakorlatát: .....
4. Feltétlen engedelmességet követelnek a rendi vezetőknek: .....

b) A következő forrás a korszak jellemző művészeti stílusára vonatkozik. Írja le a stílus nevét és a hozzá tartozó kép betűjelét! (Elemenként 0,5 pont.)

„Szélsőséges, patetikus, nem egyszer földöntúli emberi érzelmek hangsúlyos ábrázolása válik jellemzővé. A szobrok mozgalmasak, diszharmonikusak, gyakran kihasználják a fény-árnyék hatások nyújtotta illúziókeltési lehetőségeket.” (Lexikoncikk)

A) Bernini: Szent Teréz extázisa   B) Michelangelo: Dávid   C) Rodin: A gondolkodó

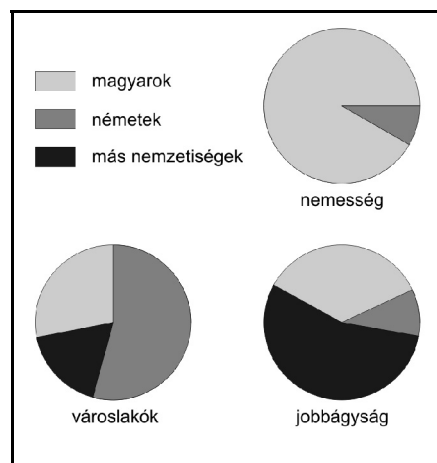
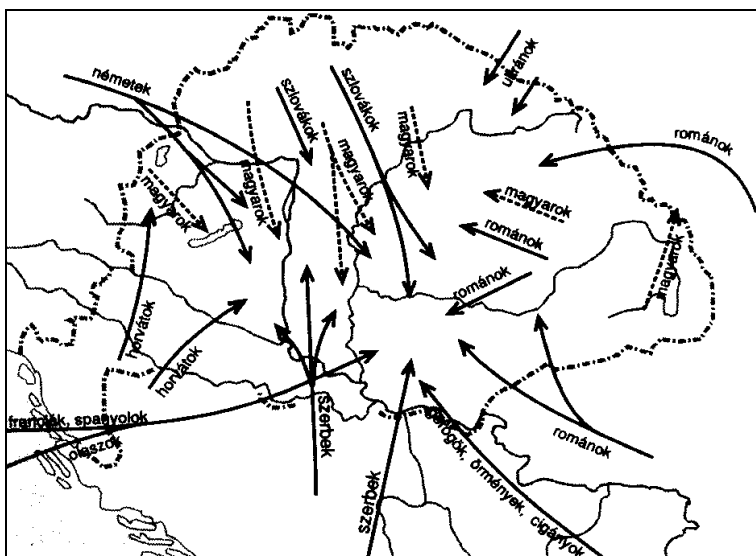
A stílus neve: .....

A kép betűjele: .....

3 pont	
--------	--

5. A feladat Magyarország XVIII. századi társadalmával kapcsolatos.

Döntse el a források és ismeretei segítségével, hogy igazak vagy hamisak az állítások! Írjon X jelet a táblázat megfelelő helyére! (Elemenként 1 pont.)

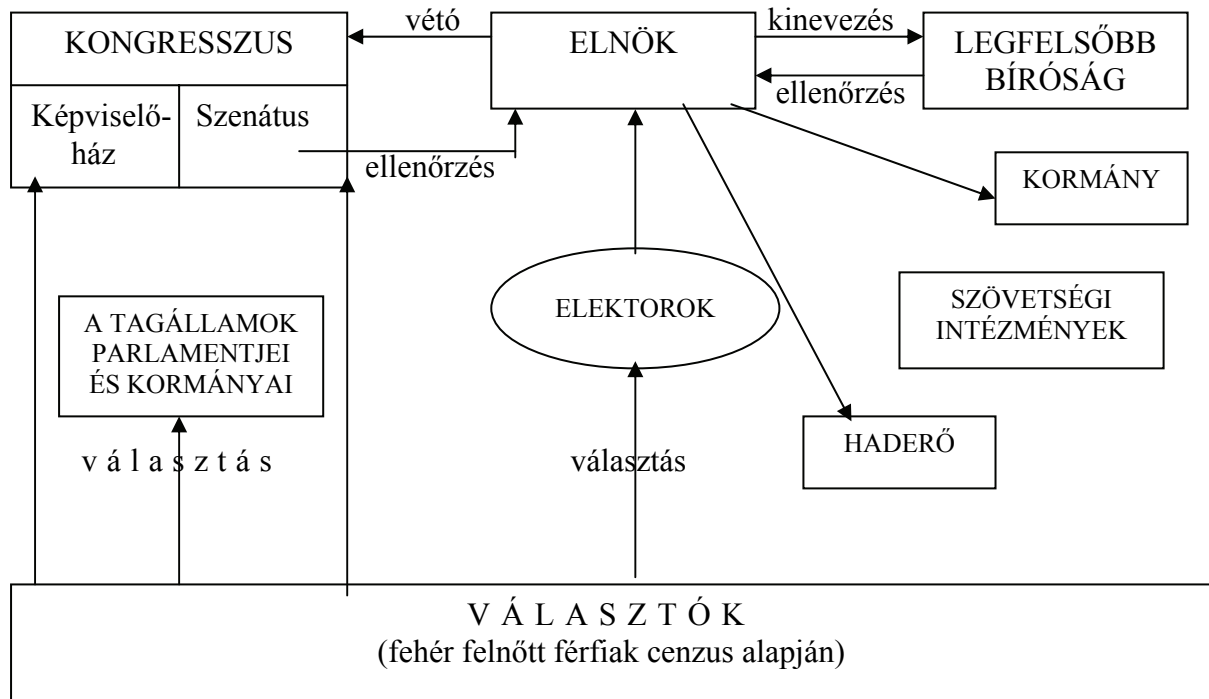
A magyarországi társadalmi rétegek etnikai megoszlása

Betelepülés és belső vándorlás a XVIII. században

Állítás	Igaz	Hamis
a) A belső vándorlás fő iránya a sűrűbben lakott peremterületek felől a ritkábban lakott belső országrészek felé mutatott.		
b) A románság csak a szervezett betelepülésben vett részt, belső vándorlásuk nem volt jellemző.		
c) A nemzetiségek bevándorlása következtében a magyarság „csonka társadalmat” alkotott, vagyis hiányzott a vezető társadalmi rétege.		
d) A polgárság többsége német származású volt.		

4 pont	
--------	--

6. A feladat az Amerikai Egyesült Államok XVIII. századi történelmére vonatkozik. Válaszoljon a kérdésekre az Amerikai Egyesült Államok berendezkedését bemutató ábra és ismeretei alapján!

a) Nevezze meg a hatalmi ágakat megtestesítő legmagasabb szintű intézményt vagy tisztséget! (Elemenként 0,5 pont.)

törvényhozó hatalom: .....

végrehajtó hatalom: .....

b) Fogalmazza meg a felvilágosodás államelméleteinek egy olyan elvét, amely érvényesül az Amerikai Egyesült Államok működésében! (1 pont)

c) Nevezze meg azt a két történelmi személyt, akikre a következő leírások vonatkoznak? (Elemenként 1 pont.)

1. A függetlenségi háború vezéralakja, az Amerikai Egyesült Államok első elnöke, nagy szerepe volt abban, hogy a 13 egymással is versengő volt gyarmatból megszületett az államszövetség.

Név:.....

2. A Függetlenségi Nyilatkozat egyik megszővegezője, a francia forradalom kitorése idején országa párizsi követe, az Amerikai Egyesült Államok harmadik elnöke.

Név:.....

4 pont	
--------	--

7. A feladat az 1848–49-es forradalom és szabadságharc történetéhez kapcsolódik.

Milyen szervezet felállításáról vagy milyen intézkedés bevezetéséről rendelkeznek az áprilisi törvények alábbi törvénycikkjei? Írja a szervezet vagy intézkedés nevét a pontozott vonalra! (Elemenként 1 pont.)

a) „III. tc. 14.§. A minisztériumnak, azon tagján kívül, mely a Felség személye körül a 13.§-ban említett ügyekre ügyelend, a következő osztályai lesznek: a) Belügyek, b) Országos pénzügy, c) Közmunka és közlekedési eszközök és hajózás, d) Földművelés, ipar és kereskedés, e) Vallás és közoktatás, f) Igazságszolgáltatás és kegyelem és g) Honvédelmi osztályai.”

b) „XVIII. tc. 1.§. Gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti, és szabadon terjesztheti.”

c) „XXII. tc. A személyes és vagyonbátorság, a közcsend és belbéke biztosítása, az ország polgárainak örökösére bízatik.”

d) „IX. tc. Az úrbér és azt pótló szerződések alapján eddig gyakorlatban volt szolgálatok (robot), dézsma és pénzbeli fizetések megszüntetéséről.”

4 pont

8. A feladat a második világháború történetéhez kapcsolódik.

A második világháború alatti náci népiirtás mely jellegzetességeit hangsúlyozzák a táblázatban szereplő idegen szavak? Párosítsa a leírásokat és az idegen szavakat a sorszámok beírásával! Az eredeti (szó szerinti) jelentés segít az értelmezésben! (Elemenként 1 pont.)

Leírások:

1. A zsidókat és a cigányokat teljes közösségükben akarták elpusztítani. (A kifejezés más népek elpusztításával kapcsolatban is használatos.)
2. A katasztrófa főleg a zsidókat és a cigányokat sújtotta, elsősorban az ő tragédiájuk volt.
3. A tragédia nemzetközileg ismert neve az áldozatok krematóriumban való elégetését is értelmezni próbálja.
4. A nácik célja a zsidók kiirtásával a „zsidókérdés” általuk elképzelt végleges rendezése volt.

	idegen szó	eredeti jelentése	sorszám
a)	holokauszt (ógörög)	„teljesen elégetett”, égőáldozat, a templomban Istennek felajánlott és az oltáron elégetett áldozat (növény vagy állat)	
b)	soá (héber) és porrajmos (romani)	pusztulás, csapás, illetve elnyeletés, elemésztés	
c)	Endlösung (német)	végző megoldás	
d)	genocídium (latin)	népiirtás	

4 pont

9. A feladat Magyarország két világháború közötti történelméhez kapcsolódik.

Döntse el, hogy a felsorolt három-három állítás közül melyik a helyes! Karikázza be a helyes állítás sorszámát! A táblázatban az 1920-as Nagyatádi-féle földreform eredményét láthatja. (Elemenként 1 pont.)

Mezőgazdasági birtokok Magyarországon (összehasonlítható országterületen)				
Nagysága holdban	Száma az összes birtok számának százalékában		Területe az össz-birtokterület százalékában	
	1895	1935	1895	1935
0-5	53,7	72,5	6,0	10,1
5-20	35,3	21,3	24,2	21,8
20-100	10,0	5,4	23,4	20,0
100-1000	0,8	0,6	13,4	18,2
1000-	0,2	0,2	33,0	29,9

a)

1. A mezőgazdasági termelés zöme az egész korszakban az 5 hold alatti birtokokon folyt.
2. A birtokosok zöme a földreform előtt és után is 5 holdnál kevesebb területtel rendelkezett.
3. A földreform csökkentette az 5 holdnál kisebb birtokok számarányát.

b)

1. Az 5 és 20 hold közti birtokok számaránya 1895 és 1935 között kb. a harmadával csökkent.
2. Az 5 és 20 hold közti birtokok összterületének aránya 1895 és 1935 között kb. a harmadával csökkent.
3. A 20 hold alatti birtokok összterületének aránya a földreform következtében csökkent.

c)

1. A 100 és 1000 hold közti birtokokon folyt az egész korszakban a mezőgazdasági termelés zöme.
2. A 20 és 100 hold közti birtokok számaránya csökkent a legjobban a földreform után.
3. A 20 és 100 hold közti birtokok összterületének aránya a korszakban nem változott.

d)

1. Az 1000 hold feletti birtokok rendelkeztek a földosztás előtt és után is az összes földbirtokterület közel harmadával.
2. Az 1000 hold feletti birtokok számaránya a földreform következtében jelentősen csökkent.
3. Az 1000 hold feletti birtokok összterületének aránya a földreform következtében harmadával csökkent.

4 pont

10. A feladat a szomszéd államokban élő magyar kisebbségek történetéhez kapcsolódik.

Döntse el, hogy az alábbi állításpárok tagjai közül melyik vonatkozik Szlovákiára (illetve Csehszlovákiára) és melyik Romániára! Az állítások sorszámát írja a táblázat megfelelő mezőibe! Használja a középiskolai történelmi atlaszt! (Soranként 1 pont.)

1. A helyi magyarság zöme a magyar határ közelében él.
  2. A helyi magyarság egy nagy csoportja az elcsatolt országrész keleti részén, egy másik nagy csoportja pedig a magyar határ közelében él.
1. A helyi magyarság egy része egy ideig a Maros-Magyar Autonóm tartományban élt.
  2. A helyi magyarság sosem rendelkezett autonómiával.

- c) 1. A helyi magyarság szervezett kitelepítésére nem került sor.
2. A helyi magyarság egy részét az ún. lakosságcsere-egyezmény keretében kitelepítették.
- d) 1. Az elcsatolt ország rész történeti elnevezése: Felvidék.
2. Az elcsatolt ország rész történeti elnevezése: Erdély és Partium.

	Szlovákia (Csehszlovákia)	Románia
a)		
b)		
c)		
d)		

4 pont	
--------	--

11. A feladat a fejlődő országok problémáihoz kapcsolódik.

Az alábbi képeken néhány olyan jelenséget lát, amelyek a fejlődő országokban zajló népességrobbanás következményei. Válassza ki az alábbi felsorolásból a képekhez tartozó két-két fogalmat, és írja azokat a képek melletti pontozott vonalra! (Elemenként 0,5 pont.)

Fogalmak:

gyors urbanizáció, segélyezés, csökkenő átlagéletkor, erősödő migráció (elvándorlás), nyomornegyedek, iskolák alacsony száma, élelmiszerhiány, menekülés a fejlett országokba

c)

.....
 .....

d)

.....
 .....

4 pont	
--------	--

12. A feladat az emberi és állampolgári jogokhoz kapcsolódik.

Döntse el az alábbi fogalmakról, hogy azok általános emberi jogok, állampolgári jogok vagy állampolgári kötelességek-e! Írja a fogalmak sorszámát a táblázat megfelelő mezőjébe! (Elemenként 0,5 pont.)

1. élethez való jog	2. választójog	3. tulajdonjog	4. honvédelem
5. vallásszabadság	6. munkanélküli ellátás	7. sajtószabadság	8. közteherviselés

emberi jog	állampolgári jog	állampolgári kötelesség

4 pont	
--------	--

II. SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK

Olvassa el figyelmesen!

A következő feladatok közül összesen **hármat** kell kidolgoznia.
Az alábbi szabályok alapján kell választania:

Kidolgozandó:

egy, az **egyetemes** történelemre vonatkozó feladat,
kettő, a **magyar történelemre** vonatkozó, egy **rövid** és egy **hosszú**,
különböző korszakokra vonatkozó feladat.

Tanulmányozza figyelmesen a feladatokat!

	Sorszám	Korszakok, témák	A feladat típusa
Egyetemes történelem	13.	A gótikus építészet	rövid
	14.	A nemzetiszocialista állam	rövid
Magyar történelem	15.	A reformáció kulturális hatásai	rövid
	16.	Hunyadi Mátyás jövedelmei	hosszú
	17.	A 12 pont	rövid
	18.	Jobbágyfelszabadítás	hosszú
	19.	Kádár-korszak	rövid
	20.	Rendszerváltás	hosszú

Segítségül megadjuk a helyesen kiválasztott feladatok sorszámainak lehetséges kombinációit.

Jelöljön meg egy oszlopot az alábbi táblázatból!

Karikázza be a választott oszlop betűjelét!

Feladattípus	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
rövid	13.	13.	13.	13.	13.	13.	14.	14.	14.	14.	14.	14.
rövid	15.	15.	17.	17.	19.	19.	15.	15.	17.	17.	19.	19.
hosszú	18.	20.	16.	20.	16.	18.	18.	20.	16.	20.	16.	18.

Csak a szabályok szerint kiválasztott feladatok értékelhetők! A feladatok után az értékelési szempontok szerepelnek, az elért pontszámokat a javító tanár állapítja meg.

A feladatok közül **csak a választott hármat dolgozza ki**, a többit hagyja üresen!

A feladatok kidolgozása előtt tanulmányozza a 2. oldalon található útmutatót!

A válaszok elkészítése során fogalmazvány (piszkozat) készíthető!

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	Osztószám 2	
Vizsgapont	12	

14. A feladat Németország XX. századi történelmével kapcsolatos. (rövid)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével, hogyan valósította meg a nemzetiszocialista állam a német társadalom feletti teljes ellenőrzést!

„[...] a személyes szabadság, a szabad véleménynyilvánítás korlátozása — beleértve a sajtószabadságot, a gyülekezési szabadságot és az egyesülési szabadságot —, a levelek, táviratok és telefonhívások ellenőrzése, a házkutatás, a tulajdon korlátozása és elkobzása ennél fogva az eddigi törvényes határokon túlmenően is megengedett.”
(*A német nép elárulása és áruló mesterkedések ellen című rendelet, 1933. február 28.*)

Korabeli német plakát (A plakát szövege magyarul: „Az NSDAP biztosítja a népközösséget. Néptársak, ha szükségetek van tanácsra és segítségre, forduljatok a helyi csoporthoz!”)

16. A feladat a középkori Magyarország történetéhez kapcsolódik. (hosszú)
Mutassa be a források és ismeretei alapján Hunyadi Mátyás uralkodói bevételeinek és kiadásainak rendszerét!

A királyi kincstár bevételei (1470-es évek, becslés)	
1. adók	
A jobbágyok adói	300 ezer Ft
A városok adója	20 ezer Ft
A zsidók adója	4 ezer Ft
Az erdélyi szászok adója	23 ezer Ft
Összes adó	347 ezer Ft
2. regálék	
Külkereskedelmi vám	50 ezer Ft
Nemesfém és pénzverés	60 ezer Ft
Sómonopólium	80 ezer Ft
Rézeldadás	26 ezer Ft
Összes regálé	216 ezer Ft
3. A királyi birtokok jövedelmei	50 ezer Ft
<i>Összes jövedelem</i>	<i>613 ezer Ft</i>
(A rendes jövedelmeken kívül külföldi segélyekből és a meghódított tartományok adóiból a király további 100-200 ezer forintra tett szert, illetve Mátyás rendelkezett a Hunyadi család birtokainak jövedelme felett is.)	

„A katonaság nálunk három rendre oszlik: Ezek közül az első rendet a nehéz lovasok képezik; ezek minden negyed évre 15 aranyat kívánnak, minden ló után és másképp nem jönnek ide. A másik rend a könnyű lovasság, kiket huszároknak nevezünk; ezek negyedévenként 10 forintot akarnak minden ló után és másképp nem jönnek ide. A harmadik rendet a gyalogság képezi, és pedig különféle osztályokban megkülönböztetve: Ezek közül ugyanis némelyek könnyű gyalogosok, mások nehéz fegyverzetűek és ismét mások nehéz pajzsosok. A könnyű gyalogság évnegyedenként egy személyre 8 aranyat kíván, a nehéz fegyverzetűek és a pajzsosok, mivel apródok és szolgák nélkül a fegyvereket és pajzsokat nem hordozhatják és mivel a gyermekeket használati szükségből meg kell tartaniok, a fegyverekhez és pajzsokhoz mindegyik két személy zsoldjával akarja (megtartani őket).” *(Mátyás beszámolója apósának, Ferdinánd nápolyi királynak, 1481)*

„Mátyás trónra léptekor a királyi jövedelmek siralmas állapotban voltak. A század közepén az uralkodó egyre gyakrabban volt kénytelen rendkívüli adót kivetni, amelyeket hol az országgyűlés, hol a királyi tanács hozzájárulásával szedtetett be. A rendkívüli adó általában portánként egy forint volt. Nemritkán évente kétszer is sor került adókiivetésre. Azt biztosan tudjuk, hogy nem egészen 33 éves kormányzása alatt 43-szor vetett ki rendkívüli, általában egyforintos adót.” *(Kubinyi András, történész)*

.....
 .....

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	Osztószám 2	
Vizsgapont	12	

18. A feladat a reformkorhoz kapcsolódik. (hosszú)

Mutassa be a források és saját ismeretei segítségével a jobbágyfelszabadításra vonatkozó terveket a reformkorban!

„Gondoljuk meg: nálunk az arisztokratia [nemesség] tagjai legnagyobb részben falukon, az adózók közt elszórva laknak. Már Tekintetes Rendek, egy pár százezernek milliók közt csendességben élni: ez bizonyosan a milliók jóakarától van függésben. S hogy e jóakaratot csak a kölcsönös bizodalom teremtheti. Hazánk történetében a példák borzasztóbbak, mint akárhol. Itt nem egyesekről van szó, itt a szó azon halhatatlan, hódíthatatlan szellemről van, mely századok óta most lánggal lobogva, majd hamu alatt emésztődve ég. És ezt nem zabolázza meg félelem, nem győzi le hatalom, ezt csak megszelídíteni lehet. Nem egyébbel pedig, csak olyan közös érdekl, mely a társaság [társadalom] tagjait egyformán kösse a hazához, s ez érdek csupán két szó: szabadság és tulajdon.” (*Kölcsey Ferenc, 1832*)

„Ím most van törvényünk, mely az örökváltságot, ha mindkét fél megegyezik, engedélyezi. Ez magánjogi szempontból hozott törvény. Kérdem én, lehet-e ember széles e hazában, aki higgye, hogy e törvény mellett hazánk az úrbéri viszonyokból századok alatt is kibontakozzék?

Azt hisszük: megmentjük a hazát toldozó, foldozó reformkáinkkal? Azt hisszük, biztosíthatjuk nemzetünk jövőjét, ha a jövő épületének alaprakását elmulasztottuk? És mi lehet ezen alap más, mint a néppeli egy testté forrás, s ekként egy ép, egészséges nemzeti test előteremtése, erről pedig miként lehet csak álmodnunk is, míg az úrbéri viszonyoknak gyűlölség-nemző választófala fennáll?” (*Kossuth Lajos, 1846*)

Szempontok	Elérhető	Elért
	Pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	8	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	10	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	42	
	Osztószám 2	
Vizsgapont	21	

19. A feladat a Kádár-korszak mindennapjaihoz kapcsolódik. (rövid)

Mutassa be a források és saját ismerete alapján a meghirdetett kommunista elvek és a megvalósult gyakorlat ellentmondásait!

„A falusi parasztmama meglátogatja Pesten a fiát, hogy megnézzék az új lakásukat. A fiút olyan magas posztra tették, hogy egy villalakást is kiutaltak hozzá. Most nagyon kedvesen megmutat mindent az édesanyjának az ötszobás új otthonukban: – Nézd, mama, a valódi perzsaszőnyeget, az értékes festményeinket, az antik bútorokat és a gyönyörű fürdőszobánkat!

A néni büszke meghatottsággal néz meg mindent a lakásban, de aztán ijedten kérdezi: – Mindez csodás, de engem az aggaszt gyermekem, hogy mi lesz, ha egyszer visszatérnek a kommunisták?”

„A balatoni kolbászsütő nagyon készségesen szolgál ki egy urat, a szokásosnál nagyobb kolbászt tesz elé. Amikor a vevő elmegy, a felesége mérgesen megkérdi: – Miért adtál ennek akkora kolbászt? Hová jutunk így?

– Ez az ember nem ismert meg engem, de én sokkal tartozom neki. Ő volt az osztályfőnököm a gimnáziumban. Ha annak idején nem rúg ki az iskolából, akkor én most egyszerű mérnökként nyomorognék.” (Kádár-kori viccek)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	Pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	8	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	10	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	42	
	Osztószám 2	
Vizsgapont	21	

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok	1. Pannónia	4	
	2. Középkori mezőgazdaság	3	
	3. Tatárjárás	3	
	4. Ellenreformáció	3	
	5. Magyarország újranepezülése	4	
	6. USA alkotmánya	4	
	7. Áprilisi törvények	4	
	8. Holokauszt	4	
	9. Földreform	4	
	10. Kisebbségi magyarság	4	
	11. Harmadik világ	4	
	12. Emberi és állampolgári jogok	4	
	I. Összesen		45
II. Szöveges kifejtendő feladatok	13. A gótikus építészet	12	
	14. A nemzetiszocialista állam	12	
	15. A reformáció kulturális hatásai	12	
	16. Hunyadi Mátyás jövedelmei	21	
	17. A 12 pont	12	
	18. Jobbágyfelszabadítás	21	
	19. Kádár-korszak	12	
	20. Rendszerváltás	21	
II. Összesen		45	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		90	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok		
II. Szöveges kifejtendő feladatok		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....